

Izhaja vsak četrtek
ob 4. uri popoldne.
Rokopisi se ne vra-
žajo. Nefrankovana
pisma se ne spre-
jemajo.

Cena listu znala
za celo leto 4 krone,
za pol leta 2 krone.
Za manj premožne
za celo leto 3 krone,
za pol leta 1.50.
Za Nemčijo je cena
usta 6 K., za druge
tažešči even Avstrije
3 K.

Rokopis sprejema
"Narodna Tiskarna"
Gorici, ulica Veter-
inov 8. St. 9.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tisk "Narodna Tiskarna" (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Kolonizem.

Od poljedelskega ministerstva se nahaja v deželi dvorni svetnik Schullern, da prouči kolonske razmere ter da o tem poroča osrednji vladi. Na prizadevanje posl. Fon za slovenski del in posl. Faßdutija za forlanski del dežele se je osnoval na Dunaju poseben odsek za kolonstvo, ki naj reši to vprašanje. — Vlada pa sedaj zbira gradivo za predlog temu odsek.

Menimo, da ne bo odveč, da navedemo nekaj točk, ki jih priporočamo g dvornemu svetniku Schullerju v uvaževanje. Dobili smo zadnje dni zopet ved pismem iz kolonskih krogov. Iz teh pisem navajamo sledeče:

Vse je edino v tem, da je položaj kolonov, posebno v nekaterih briskih krajih neznosen. Nekateri raji dežajo izjemo.

Kolon je gospodarsko in potemnje večkrat tudi političko popolnoma odvisen od gospodarja. Že to je veliko zato, s katerim se ubija vsako prostostje duševno življenje obcega kolona. Ni čuda, da so koloni mnogokrat popolnoma zaostali v vseh ozirih.

Gospodarji višajo najemčino od leta do leta. Popolnoma naravno! Saj je ni postave, ki bi branila kralja! En vzgled! Neki J. K. je delal že z mladih nog pri gospodu F. T. v zapadnih Brdih. Ko se je poročil, je vzel zemljišče v namjem. Zemljišče je bilo zapuščeno in zanemarjeno. Bilo je treba mnogo truda, predno je kolon zemljišče lepo urenil. Zato pa je moral plačevati visoko najemčino. Ker pa najemčine vsled slabih letin in drugih nezgod ni mogel vedno plačevati, je njegov dolg v teku 25 let dosegel 200 fl. ali 400 krov. Čez 32 let se je pa kolon gospodarju tako zameril, da je bil kolon odslavljen in poleg tega bil primoran plačati ostanek svojega dolga 187 fl. Ker pa kolon ni imel denarja, je šlo njegovo imetje na dražbo. Ostala mu je le postelje, par žlic, vilic in obleka, ki jo je imel na sebi. Najlepše pa je to: Kolon je imel z gospodarjem pogodbo, da kadar bo šel proč, bo dobil plačano vse potoljitev zemljišča, kogre proč. Pred petimi leti pa je gospodar kolona prisilil za novo pogodbo, kjer je bilo poboljšanje izpuščeno. Tako je sedaj kolon postal berač, postav pa ni, da bi ga branile.

Hudo breme za kolona so robote. Teh mora biti toliko, kolikor jih hoče gospodar. Najlepše in najugodnejše dni v letu mora kolon uporabiti v vinogradu gospodarjem. Ako izostane, mora plačati za roboto 4 K. Večkrat nima kolon kaj v usta djeti, družina strada, a on ne sme iti h kateremu posestniku, da bi si priznal 2 K za najpotrebujoče, ako ga klice gospodar na roboto. V pogodbah je navadno določeno, da dobiva polovico sadja gospodar, polovico kolon. Ko je sadje še zeleno, se ceni in po tej cenitvi mora kolon odračunati gospodu sad. Večkrat se pa zgodi, da nevihte in slabo vreme vzamejo polovico sadja. Kdo trpi škodo? Kolon, ker on mora odračunati, kakor se je cenilo. Gospod ima sadje, kolon pa delo in trud! Vzemimo, da je kolonovo bivališče slabo, da ga nevaruje ne mraza, ne dežja, ne dolgih prstov uzmovičev. Ako si sam ne popravi, trpeti mora naprej. Ako si pa sam kaj pripravi

sli popravi, gre to le na njegove stroške. Če ga gospodar odslovi, ne dobi za svoje stroške in trud nikake odškodnine. Večkrat takih razmer je kolon obsojen, da trpi in robota gospodaru, ker sam si ne more pomagati, gospodar mu pa mnogokrat node, in ako bi kolon kaj izdal za stanovanje ali za drugačno zboljšanje, je v vedni nevarnosti, da še ob tisto pride. Iz tega se razvidi opravičenost pritožb in vsak pošten človek bi iz srca privočil kolonom, da jim vlada pomaga.

V torek, 7. t. m. so bili v St. Ferjanu gg. dvorni svetnik dr. Schullern, nadkomisar Gasler in drž. poslanec Fon. Prišli so o kolonskem vprašanju pozvedovat in se na licu mesta prepričati o položaju naših trpinov. Gospodje so vstavili v več kolonskih hišic, da so se na svoje oči prepričali, da je gorje še veliko hujše, nego se opisuje. Koloni, ki kakor duše pred peklom hrepene po rešitvi, so prepričani, da ta dchod ne bo brezuspešen. Želimo tudi mi!

Politični pregled.

Državni zbor se je našel 2. aprila. Posl. Pogačnik je kot načelnik brambonega odseka utemeljeval nujnost predloga glede vojaških novincev. Da je stvar resnina je razvidno iz tega, ker bi se nabori že bili morali vrstiti, a se letos še niso, ker novincev ni dovolil še državni zbor. Zato se mudi. Draga vladna predloga zahteva da parlament dovoli 4746 več vojaških novincev za deželno brambo, tirolski deželni zbor pa 180 mož več za deželne strele. V bodoče bi torej iznalo število novincev za deželno brambo 19.970. Slednji bo razpravljal drž. zbor o podporah družinam rezervistom.

V pond. je poslanska zbornica končala razpravo o nujnem predlogu, tičičem se zakonskega načrta za dovoljenje in zvišanje kontingenta vojaških novincev. V soboto je govoril tudi slovenski poslanec Demšar, ki je zahteval, da naj odpadeta zadnji dve vojaški vaji, da naj se orožne vaje sploh okrajšajo, in da naj se med setvijo in želtvijo vojaki odpuščajo na dom na leto vsaj za tri meseca, namreč da bi se uvedla dveletna služba, katera bi zahtevala 30 tisoč novincev več in bi se stroški za armado zvišali najmanj za 50 milijonov. Govoril je v soboto tudi minister za deželno brambo Georgij Rekel, da se resno misli na dveletno vojaško službo. S tem pa se bo zvišalo število vojakov za 60 tisoč mož.

Ravno prenizko število novincev je vzrok, da se vojaška uprava ne more ozirati na družinske razmere.

Ob želtvi bodo letos že povsod vojaki dobivali tritedenski dopust v dogovoru seveda s političnim oblastvom.

Zadnji dve orožni vaji pa hoče vojna uprava le tedaj opustiti, ako se zviša število novincev za deželno brambo.

Graf Sternberg je po svoji navadi povedal mnogo pametnih, pa tudi takih, da so se mnogobrojni posluševalci moralni glasno smejati. Oglasil je vlogo politične uradnike in razne druge kroge, vedno pa dostavljali, da graja le zistem,

ne pa osebe. Bil je večkrat pozvan k redu, pa se zato ni nič zmenil.

V sredo je imel državni zbor zopet sejo. —

Vladne gospodarske akcije. Proti koncu sedanjega zasedanja predloži vlada parlamentu trgovinsko pogodbo s Srbijo. Obenem napove poljedelski minister dva zakonska načrta, ki bodo načrti namenjena agrarnim interesom. Prvi načrt uredi zakonodajo o živinskih kugah, drugi se bavi z melijoracijami. Dosedaj so se melijoracije urejevale tako, da so se stroški razdeljevali med interentente, deželo in državo. Po novem zakonu bo večino melijoracij prevzela država sama, posebno glede osuševanja in namakanja zemljišč.

Zavarovanje za starost. — Izvrševalni svet zveze kmečkih poslancev je 2. tega meseca zboroval pod predsedstvom poslanca Povšeta. V razpravi je bilo vprašanje o zavarovanju za starost in onemoglost. Vlada namreč pripravila tak zakon, ki pa bi se oziral le na delavce v ožjem pomenu besede. Kako čujemo, bi vlada za vsakega zavaranca prispevala na leto 90 krov. Te državne podpore pa ne bi bili deležni malih kmečkih posestnikov in obrtnikov. — Kmečki poslanci brez izjeme zagovarjajo zavarovanje tovarniških in poljskih delavcev, vendar bi ne mogli glasovati za državni prispevek, ako bi bil izključeni malii kmetje in rokodelci. Posvetovanja se je udeležil tudi poljedelski minister dr. Ebenhoch, ki je kot poslanec iste misli, kot minister pa opozarja na velike tehnične težave, ko bi bili kmetje in obrtniki skupaj zavarovani za starost in onemoglost. Sklenili so resolucijo, da naj vlada z zakonom za delavko zavarovanje ob enem predloži tudi načrt zakona za starostno zavarovanje kmečkih posestnikov in obrtnikov. Ta resolucija boda predložena shodu agrarne zveze. Izvoljen je bil tudi poseben odbor osmarih članov, v katerem je tudi poslanec Povše, ki boda označeno zahtevno zagovarjal v ministerstvu za notranje posle.

Dve novi vojaški diviziji. — Ker pride tekem tega meseca v Trst 4. bosansko-hercegovinski polk, imela bo tržaška garnizija 13 bataljonov v vojaštva, zato namreč vojna uprava ustaviti v Trstu divizijsko poveljstvo. Obenem se namrečava v Miriboru nastaniti divizijsko poveljstvo za kavaljerijo.

Italijansko - rusko - srbsko-francoski dogovor. — "Corriere d'Italia" poroča, da se je osnoval francosko-rusko-srbsko-italijanski konzorcij na inicijativo ministra Tittonija. Konzorcij bo zgradil balkansko železnico, ki bo stala 90 milijonov. S 45 milijoni prispeva Italija.

Skrb socialistov za delavce. — V Kladnu na Čaškem imajo socialisti (mokrači) svojo pekarijo in meščani imajo tudi svoje. Delavci pa so se protiževeli radi draginje kruha; zato je politična oblast poizvedovala, kdo je draginje vzrok? Poizvedbe so dognale:

1. Meščanskih pekov kruh (bleb) je bil težji nego socialistične pekarije.

2. Bleb meščanskih pekov pa je stal le 26 h, soc. pekarijo pa 30 h. — Glejte Vi, agrarci in liberalci, ki ste se zvezali proti S. L. S. s socialisti — taki so Vaši zaveznički, mokrači...

Naročino in p
znanila s prejema
upravnosti, Gorica
Semenička ulica št.
16. Posamezne šte-
vilke se prodajajo v
tobakarnah v Šolski
ulici, Nunški ulici, na
Josip Verdijevem te-
kaliju nasproti me-
stnem vrtu, pri Vac-
lavu Baumgartl v
Korenjski ulici in na
Korenjskem bregu
(Riva Corno) št. 14.
po 8 vin.

Oglas in poslanice
se računajo po peti
vrstah in sicer: če
se tiska enkrat 14 v.,
dvakrat 12 v., tri-
krat 10 v. Večkrat
po pogodbi.

Zadnja orožna vaja odpade. Vlada je dala krščansko-socialnim poslancem zagotovo, da rezervistom 11. in 12. letnika ne bode treba več delati orožne vaje pri domobrancih. S tem je zopet jedna točka programa naših "Kmečkih zvez" ureščena.

Vinogradni odsek drž. zobra je imel sejo dne 31. marca. Razpravljali so se predlogi in nasveti poslancev o izboljšanju vinogradništva. Sprejet je bila slednja resolucija:

Viz. c. kr. vlada se pozivlja, naj v slučaju, ako ne bi za leto 1908 ustavljeni kredit za brezobrestna posojila za obnovljanje po trtni uči uničenih vinogradov zadostoval, iz preostankov proračuna da svote na razpologlje, da se zamore vinogradnikom, ki so po trtni uči prizadeti, pripoznati podpore v smislu postav z dne 27. marca 1892, drž. zak. št. 61 in 4. aprila 1902, drž. zak. št. 186, in dalje da vlada podaljša povračilo obrokov brezobrestnih posojil, ki zapadejo dne 1. januarja 1908, v posameznih uvaževanja vrednih situacij do 1. januarja 1910, to je torej za dve leti.

Sprejela se je nadalje tudi resolucija, ki jo je na predlog več poslancev stavljal poročevalci poslanec Jedek, po kateri se vlada pozivlja, naj vse ukrene, kar je umestno, da se zniža cena bakrene galice.

Male politične vesti.

1. aprila. — Nemški kancler Bülow obiše 10. aprila laškega min. predsednika Tiltonija v Rimu. — Dr. Lueger, dunajski župan, se je vrnil na Dunaj. Zdravil se je v Lovrani. — V Berolini je umrla sestra Bismarkova. — V Carigradu so odkrili zarot proti sultani.

2. Cesar se letos prvič ne udeleži slovesnosti velikega tedna. Odpade tudi umivanje nog. — Med Rusijo in Ameriko se je vnel preprič radi mandžurske železnice. — Nemški cesar baje običe našega cesarja 10. julija, da mu čestitka k 60 letnic.

3. Češki katolički kmetje na Moravskem so sklenili, da ne bodo več podpirali "Šolske Matice" (po našem: Ciril Metodove družbe), ker so voditelji te družbe nastopali proti katoliškim kmetom.

4. V Rimu so vzbruhnili včeraj nemiri. Mesto je polno vojaštva. — Ogrski državni zbor je sklenil darovati 10.000 kron za spomenik upornega Košuta.

5. Avstro-ogrsko vojno brodovje je došlo v Ažir.

6. V Filadelphi v Sev. Ameriki se je razvila krvav boj med Italijani in Zamorci, ki so iskali službe. Ker so drug drugemu delali napotje, so se začeli klati. V mestu je 40.000 ljudi brez dela.

Zena bivšega avstrijskega nadvojvode Leopolda Wöflinga je zmorela. — Na 3 letno ječo je obsojen oni slepar, ki je pred časom vlonil v dunajski arzenal. — Generalni štrajk v Rimu je brez uspeha končan. Socialna demokracija je zopet enkrat potegnila delavstvo.

7. Avstrija dobi poslanstvo za Črnego na Cetinju. — Včeraj je pričel na Dunaju zborovati shod zdravnikov.

Novice.

Protikrščansko misli v našem ljudstvu sploh ni, tako trdi v svojem uvodnem članku glasilo „agrarne“ stranke „Naš Glas“ z dne 3. aprila t. l. — Iz srca bi bili veseli, ko bi bilo to res. Toda razni pojavi nasprotno dokazujejo. Ali gospodje okoli „Našega Gasa“ ne prebitajo liberalnih slovenskih histor? Ali se ne spominjajo raznih protikrščanskih člankov v „Slov. Naredu“ in pa v „Soči“? Ni li poslednja opotovana napada sv. očeta, našega nadakoša, se li ni često obregala ob cerkvene praznike, odpustke? Ni se li „Soča“ celo nedavno (21. marca t. l.) toplo potegnila za brezverskega prof. Wahrnunda, ki je tako grdo napadel temelje ne te katoliške ampak vsake krščanske vere?

Ne ve li „Naš Glas“, da strastno prebita slovenska mladina „Svobodna misel“, „Omladino“, kjer se ne spomšijo ampak naravnost ponijajo verske resnice? Nemški „Bonifatius-Batt“ se je čudil, da je framasona, a „Svobodna misel“, ki je pri nekaterih katoliških narodih nemogoča, nasiha ravno med Slovenci rodovitna tia! — Pogleda naj „N. G.“ bolj natanko v izvestne slovenske stope, in spoznal bo, kako grozno se je zajedna med Slovenci protikrščanska misel. Zato recemo: „Naš Glas“ je ali slep in глуп, da tega ne vidi in siši, ali pa tako zlobno-hinavski, da tega noče videti, zato ker je sam v svojem srcu liberalen! — Lahko se duhovčina in naši somišljeniki odločno postavlja v bran proti brezverski struci, pa trdi „N. G.“, da jeto „pravno strašenje“, da „begamo ljudstvo z vero“. Mi ne begamo ljudstva, ampak povemo mu odkrito, resnico, da se bi je rešen boj za svetovno krščansko prepričanje. A glasilo „agrarne“ stranke bi hotelo to nevarnost utajiti. Zakaj pač?!

Ta je mogoče le dvoje: Ali „agrarna“ stranka napade na vero in razdirajoče delo brezverscev odobraje, ali pa ne. Če jih odobraje, je gotovo sama protikrščanska, če jih ne odobraje pa k temu molči, se je izneverila svojemu programu: Varovati verski čut ljudstva? Gospodje „grarci“ spoznavam se vedno bolj!

„Naš Glas“ ki nikakor noče biti liberalen in ki je v svoji številki z dne 8. novembra 1907 obljubil, da bodo obsojal ponizevanje ali celo zaničevanje verskih služabnikov v duhovnikov, se je v svoji številki z dne 3. aprila t. l. tako poklonil duhovčini: „Agitacija duhovčine je bilabrežljiva in skrajno nedostojna“. — Izid volitev je mogočen protest (ne proti Pajerju, ali volilnemu redu, ampak) zoper politikujočo duhovčino.

V drugem članku se obrega ob „Primorski List“ in „Gorico“. Izmed 5 dopisov se jeden zadnja v duhovnikov v Brdih, trije drugi v klerikalce in le v klerikalce. — V celiem listu pa ni žal besedice o liberalcih. Zakaj ne? Zato ker so ž njimi pobratimi! „Grarci“ so pač zlezli Gabrščeku pod klobuk!

In še nekaj! „Naš Glas“ popolnoma molči k zadevi profesorja Wahrnunda, ki je tajil božanstvo Kristusovo, se norčeval iz devištva Matere Božje itd. „Naš Glas“ molči k zahtevam liberalnih učiteljev in svobodne šole. Zakaj pač? Ker si zagovarjati ne upa, ogovarjati pa noče, ker je sam istih misli. Taki so „grarci“!

Razpisani župniji. Knezonadškofski ordinarijat zopet razpisuje izpraznjeni župniji v Ravneh pri Črnučem ter v Zgoniku pri Proseku, in sicer do zadnjega maja t. l.

„Mladost“. V Ljubljani je izšla dne 4. aprila „Mladost“, glasilo slovenskih krščanskih mladeničkih organizacij. Prva številka že nam je porok, da bo list vsestransko odgovarjal svojim namenom. Vsem slovenskim kmečkim in delavskim mladeničem ter našim dijakom prav toplo priporočamo ta list. Posebno mi Goričani smo potrebni takrega lista, ki nam je nasprotnik že nasajal toliko ljudlike meji mladino. „Mladost“ stane za celo leto 2 K.

Smrtna kosa. — V pondeljek ob 7. uri je umrl v Dekanih bogoslovec g. Karol Velešič, star 23 let.

Proti novim vžigalicam, ki so namenjene v korist obmejnem Slovencem, je začel Gabršček hud boj. Z bojkotom ogrzi ta „Veleslovenec“ onim slovenskim trgovcem, ki bi se predrznil, prodajati te slovenske vžigalice. To pa samo radi tega, če, ker ima škodo C. M. družba. Ljubljanski liberalni list „Nova doba“ je odkrito priznal, da ima od novih vžigalic škodo le trgovec Perdan. Sicer se pa mi gorički Slovenci nimamo nobenega poveda ogrevati za C. M. šolsko družbo, ko imamo tukaj že drugo, izborno delujočo, svojo šolsko družbo, ki skrbi za to, da se slovenski otroci v Gorici ne potujčijo. Če je Gabršček res pravi Slovenc, naj bi delal rajši za to našo šolsko družbo. A on tega ni storil in noče storiti; ampak vedno ruje proti njej in jo napada, ker je nima v rokah on sam. C. M. družba pa, ki pravzapravna Goriško skoro nič ne da, je Gabrščeku prirastla tako k srcu, ker je v liberalnih rokah.

Dobiček od novih naših vžigalic se bo sorazmerno razdelil med vse obmejne Slovence. En del tega čistega dobika pride tudi na Goriško in se porabi tukaj v korist slovenskega šolstva v Gorici.

Zato bo vsak zaveden gorški Slovenec naročal in povsodi zahteval nove vžigalice, ker s tem bo podpiral slovenski življenj v Gorici.

Zahtevajte novih vžigalic v vseh trgovinah, v vseh trafikah, v vseh gostilnah! Delajte povsodi, da se nove vžigalice razširijo, ker s tem pomagate graditi slovensko Gorico.

Ker „Soča“ grozi z bojkotom onim trgovcem, ki bi naročili te vžigalice, prosimo svoje somišljenike, naj nam naznamo imena vseh onih trgovcev na deželi, ki jih nočejo naročiti. Slovenskih trgovcev v Gorici pa ne bomo napadali, ker so jih že po večini naročili in jih nekateri tudi že imajo. Če pa hoče „Soča“ bojbotirati slovenske trgovce v Gorici, svobodno ji! A pečat izdajstva ji ostane! Somišljeniki na delo!

„Kmečke zvezde“ iz vseh slovenskih pokrajin bode imele kmalu v Ljubljani skupno posvetovanje zaupnikov, da se zedinijo za skupno postopanje v gospodarskih in političnih rečeh v bližnji bodočnosti. Kmečka misel združuje kmete iz vseh slovenskih pokrajin na skupno delo. Lži in nepoštenosti prepustimo liberalcem, mi pa na skupno, resno delo.

Šola in „Svobodna Misel“. Kaj hoče? Proč z Bogom, proč z vero iz šole, tako ona kriči. Proč, proč z vsem, kar spominja na Boga. Mesto verskega pouka naj se uvedejo nauki, ki bi služili vsem brez razlike judu, mohamedancu, Kitajcu in tudi kristjanu. Boga bi se tukaj ne smelo imenovati; učiti bi se moralo, da duša umrje s človekom in s človekom gre v grob, da ni torej ničesar kar bi se človek po smrti moral batiti. V 3. št. „Svobodna Misel“ l. t. stoji res neka pesem, skovana od odpadlega duhovnika, kjer vas to nči: „Vaša pest“ to je vaš bog; „na zemlji se vse končava“; „slepriji so, ki kaj drugega učijo“. To so nauki svobodomiselcov. Vidite, dragi stariši, kaj hočejo ti ljudje napraviti iz vaših otrok. Naj vas enkrat tudi otroci vržejo iz hiše; naj vas tudi pobijajo, nič ne de, pest vaših otrok, to je njih bog, Te nauke hočejo svobodomiselnici učitelji otrokom v šoli vcepljati. Naj kradejo, naj sleparijo, naj živinski živijo vse to hočejo svobodomiselnici učiti; to pridiga „Svobodna Misel“ v Pragi. Naj se puntajo proti državi, naj tudi postavne oblasti napadajo in morijo, vse to je prav, kajti „Vaša pest“, to je vaš bog in vse se le na zemlji končava. Ali niso to zverinski nauki? Hudič sam bi lepših ne mogel dobiti. In to pridiga „Svobodna Misel“. Taki nauki se čitajo od gimnazijcev, od rescev, da celo od gojenk učiteljica, prihodnjih učiteljev. Taki nauki se bero po liberalnih „Bralnih društv“ ki narodajo „Svobodno Misel.“

— Svobodomiselnici učitelji. — V Ogrskem Brodu so se slovensko zbrali svoqdomiselnici moravski učitelji in izrekli svoje nezaupanje dvema kolegom, o katerih so izvedeli, da sta šla k izpovedi. Zapretili so, da bodo v liberalnih listih objavili imena vseh učiteljev, ki hodijo v cerkev, se pri jedi prekrizajo, z duhovniki govorijo itd. Brezverska noč je pač najhujša dušna bolezni. Taki so liberalci!

— Vojaška vest. — V pondeljek sta odšli v Kormin, kakor smo že zadnjič poročali, 2. stotniji tukajšnjega pešpolka št. 47. Spremljala jih je tja vojaška godba. V jeseni po vojaških vajah bodoči nastanjeni v Korminu še 2 stotniji istega polka. Minalo noč sta dospeli v Gorico 2 stotniji pionirjev.

V torek je odšel jeden bataljon domačega pešpolka št. 97. iz Trsta v Sežano in lovske bataljon št. 11. pa iz Trsta v Gradišče, od koder so se presele 3 stotnije lovskega bataljona št. 29. v Tržič.

— Snega je padlo v noči od sobote na nedeljo po Notranjskem in Gorjanskem 5–10 cm.

— Oglejsko baziliko so pričeli popravljati. Najprej hočejo osušiti tla okoli cerkve v to svrhu napravijo kanal za otekanje vode. Pri kopanjusu naleteli na več rimske starin. Dela vodi višji inženir Radolf Mahnič.

— Nov zakon proti živalskim kužnim boleznim. V polje-

delskem ministerstvu vrše se sedaj posvetovanja o novem zakonu proti živalskim kužam. Posvetovanja o izgotovljenem načrtu udeležajo se zastopniki vseh prizadetih ministerstev. Novi zakon predelan je z ozirom na sedanje znanstveno stanje veterinarne medicine in na moderni razvoj prometa z živino in mesom. Po dokončanih posvetovanjih v ministeratu se bode poslat načrt raznim poklicanim zastopnikom v oddajo mnaj in šele potem se predloži državnemu zboru v nadaljnjo parlamentarno postopanje, v obče se pa upa, da se vse to izvrši še tokom tega leta.

Godovi prihodnjega tedna. — 12. aprila (cvetar): Žanč, škofer in muč; Šiba, muč; Damijan, škofer; ponedeljek 13.: Hermenegild, muč; Ila, devica; torek 14.: Justin, m.; Tiburc, Valerij, in Maks.; sreda 15.: Helena, kraljica; Anastazija, devica; Krescencija, dev.; četrtek 16.: Vel. četrtek; Taribij, škofer; Kalist, muč; Drago, muč; petek 17.: Vel. petek; Anicet, papežni mučenik; Radolf, muč; Liberal, spoznavec; sobota 18.: Vel. sobota; Apolonij, muč.; Esterij, škofer; Bogoljub (Amadej).

Mesne novice.

Prv. kr. izpraševalni komisiji za občne ljudske in meščanske šole v Gorici se prično izpiti za usposobljenje 11. maja t. l. ob 8 uri zjutraj. Pravilno opremljene prošnje je vložiti pri ravnateljstvu izpraševalne komisije najkasneje do 30. aprila t. l. Izpiti za ženska ročna dela in za vrtnarice se prično poznene, a so določene prošnje vendar vložiti do zgoraj omenjenega roka pri ravnateljstvu c. kr. ženskega učiteljica. — Ravnateljstvo c. kr. izpraševalne komisije za občne ljudske in meščanske šole.

— Razpis na tečaja. — Razpisuje se natečaj za jeden izpraznjen štipendij Codelli-Frauenfeldove ustanove v znesku 210 krov, kateri se podeli dijaku goričke gimnazije, ki je sin plemenitaša poknejene grofovine Goriško-Gradiške.

Prosilci imajo predložiti svoje v smislu obstoječih zakonov opremljene prošnje deželnemu odboru do konca meseca maja 1908.

— Razstava. — V poslopu kupčiske zbornice bodo od 12. t. m. razstavljeni vsled naredbe ministerstva za uk in bogičastje reprodukcije vseh imenitnih slikarskih in kiparskih del zadnjega stoletja. Ob delavnikih bo odprta razstava od 10. predp. do 1. pop. in pa od 3. do 6. pop. Ob nedeljah in praznikih od 10. predp. do 1. pop. — Obisk razstave je brezplačen. V sredo 8., četrtek 9., in v soboto 11. t. m. bodo predaval gosp. Josip Torelli o raznih umetniških proizvodilih. Predavanja se bodo začela točno ob 8. in pol uri zvečer in bode vstop k tem predavanjem tudi brezplačen.

— Volilni imenki za nadomestne občinske volitve v Gorici so izloženi na tuk. municipiju in si jih lahko vsakdo ogleda v dobi 14 dni, pričenši s 5. aprilom in sicer vsak dan od 8. do 12. predp. in od 3. do 6. pop. Le ob sobotah in nedeljah popoludne je občinski urad zaprt. — Morebitne pritožbe se lahko vložijo v teku 8 dni od dne 11. aprila naprej.

Najboljše manufaktурно blago po zelo nizki ceni

prodaja:

v Gorici „Krojaška zadruga“ v Gorici
Gospodska ulica št. 6 in 7.
Zaloga je nedosegljiva te stroke v Gorici!
Cene so stalne!

Somišljeniki! Somišljene! — Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžigalice „Slovenske krščanske socialne zveze“: „V korist obmejnemu Slovencem!“ Kupujte teneše vžigalice!

Iz goriške okolice.

† Štefan Makuc, rodom Solkanec, a sedaj že dolgo let posestnik in mlinar v Grojni, je dne 5. t. m. po kratki, mučni bolezni v starosti 72 let preminil zapustivši za seboj slutstvo vrlega moža in iskrenega rodoljuba.

Pokojnik je bil med prvimi, ki se je v dobi narodne probeje na Goriškem l. 1862 in naprej — uvel za narodno stvar in je z mladeničkim ognjem pomagal graditi prvo narodno ognjišče: slovensko čitalnico v Solkanu. Kadarkoli je bilo kaj narodnega — kaka veselica, slavnost, zborovanje na dnevnem redu, bil je tudi pokojni Štefan med deležniki in sotrudniki. Zlasti se je odlikoval kot agitator pri vseh takih prireditvah, pa tudi ko je šlo za resnejšo stvar za volitve v javne zastope. Ker je bil sam vuet, znal je vnenati druge in ker je njegova beseda izvirala iz prepričanja in rodoljubja, bilo je njegovo agitiranje vedno prepričevalno in uspešno. V tem oziru ostane za pokojnikom neka pravnots, — ker dandanes iščemo zastonj takih mož, kateri bi v tako plemenitem zmisu nastopali in tako uspešno delovali kot narodni agitatorji — kakor je v svoji dobi on. Ohranimo torej hvaljen spomin vremenu narodnemu delavcu. N. p. v. m.

g Na Volčjedragi pri Gorici prirede železničarji v nedeljo dne 12. t. m. ob 3. uri popoldne shod o organizaciji krščansko-socialnih železničarjev. Somišljeniki pridite v obilnem številu!

g S Turškega. Neki šol. voditelj je v zmisu šol. predpisov zaprosil svoj okr. š. svet odpomoči za nekatere šol. otroke, ki so brea uči. Več znesek bi ne presegal 3 K. Okr. š. svet je menda naložil županstvu, da stori svojo dolžnost. Župan pa je odgovoril okr. š. svetu, da navedem najlepše: gospod A. voditelj bi moral že iz človekoljubja preskrbeti onim otrokom (NB. ti so celo v varstvu županstva, ker so sirote!) šol. knjige. Mož pa, ki se je drznil izgovoriti in zapisati besedo človekoljubje je ravno tisti, ki je dal postaviti mater s šestimi otroki, katerih najstarejši ni imel še 13 $\frac{1}{2}$ let, na cesto, kjer so v mrazu in na dežju brez sredstev bivali, dokler niso našli zavjetja v šol. drvarnici, dočim so po obč. hiši, ki se je zdala za obč. reweže, plesale miši. To je ravno tisti mož, ki si računa po 6 K, ako ne še več, ko naredi katero stopinjo v obč. zadevah, dočim odreka šol. otroku par vinarjev v učne avre. To, se ve, se ne godi v naši deželi tudi ne v goriški okolici, ampak na Turškem, kjer vladajo tudi agrarci.

g Napad v Čepovanu. V soboto ob 8 h zvečer je bil v Čepovanu pred vasjo napaden zidar Martin Podgornik. Trije napadalci so planili proti njemu ter mu zadali precej veliko rano v čelo. Napadena sta bila tudi dva druga moža, ki pa nista ranjena. Napadeni so pristaši S. L. S., napadalci pa so najboljši liberalci Alojz in Peter Murovec in Štefan Bratuž, ki bodo svoje liberalno dejanje še obžalovali. Zadevo ima v roki orožništvo.

Iz ajdovskega okraja.

a Iz Sv. Kriza na Vipavskem. — Ugibali smo v našem mestu, kdo je neki tisti Peter, kateremu je liberalni general Gabršček, zaupal tako často našo premsgati s sladkim vincem naše trdnjave. Pa ne da bi bil tisti Peter naš nadušitelj in občinski tajnik, ter bodoči naš župan, značajni nadstrankar Peter Medvešček. Tisti Peter M., ki je svoj čas kot urednik „Gorice“ tako krepko rezal v grešno srce in obisti poštenjaka Gabrščeka, da se je najboljšim nasprotnikom Gabrščekovim zdele prehudo; tisti Peter ki je Gabrščeka še letos imenoval modrasa, ta Peter naj bi bil Gabrščekov „dragi Peter“? Ne to ni mogoče!

Vendar je pri liberalcu mogoča vsaka spremembra značaja, kakor pri luni. V celi občini ne poznamo družega Petra, kateremu bi mogel liberalni dostojanstvenik tako milostno po lastnem tajniku pisati. He, Peter, kaj ne kako imenitno je, imeti svojega tajnika, lepo, kakor

bobi sam suženj kakemu županu. Gabršček dobro pozna velikodušnost požrtvovalnega Petra, ki sklene v svoje srce vse, tudi tisti katero spozna, da so za narod strupeni kakor modras, zato mu je zaujivo izročil svojo usodo pri volitvah. Peter pa je pozabil vso preteklost, pred očmi ima le prihodnost, ko mu bo poslanec Gabršček lahko segnil pod pazduho s krepko podporo na račun davkoplăčevalcev. O ta naš Peter! ta je mož, ki zna umno obrati svoj plaš po vetr, naj že piha iz liberalnega ali socialdemokratskega kota; še celo klerikalnu vetr razpone on svoja jadra, pa križki klerikalci dobro poznamo kam hoče Peter svojo barčico zapeljati. Ta naš Peter zna tudi plezati na visoke stopinje. Zato plezanje se mu zdi posebno pripravna liberalna ali agrarna stranka. Kaj ne, dragi Peter, zdaj se človek upre na liberalca zdaj na agrarca, slednjic je treba še župana dobro pripraviti, da začne ukazovati, kakor mu tajnik ukazuje in — kmalo smo na vrhu, ter se smejo vsem dobrim dušam, ki tako veselo klonijo svoje samostojne glave pod Petrov napredok. Mi bi dragemu Petru nasvetovali, naj rajše izvršuje svojo oblast nad razposajeno mladino, ki nikakor ne pride, da zna naš dragi Peter vzgojevati. Zakaj se dragi Peter ne meša med mladino, da bi jo nadzoroval tudi izven šole in pa v cerkv? Menda nima časa, ker liberalna dolžnost zahteva, da učitelj skrbti za ugled stanu s tem, da nadzoruje njemu neljube klerikalce in zabavlja čez nje na shodi in časopisih.

a Prikazen o kateri piše zadnji „Prim. List“ iz Avč, ni bila topova krogla, ampak meteor ali zvezdni utriček, katerega je bilo videti in slišati tudi drugod. Po Vipavskem so isti dan in ob isti uri slišali bobnenje v Cavnu, kakov bi se gora posipala in videli so tudi dim v smeri proti Avčam. Mislijo, da je dim oddušek potresa.

a Na belo nedeljo popoldne priredi „Slov. kat. izobrž. društvo“ v Batutah predavanje.

Iz kanalskega okraja.

k Kroglja iz Italije, o kateri so pisali razni časopisi, se je izkazala kot — meteor. Kas meteorEGA železa je padel tudi nekje blizu Tolmina. Slišalo se je šumenje, ko je padel meteor, kakov da bi kak mogočen plaz se drvil z visoke planine v nižavo. Tako so slišali v Tolminu, tako se je slišalo do Idrije in naprej, kakor tudi do Bohinja. To je bil najbrža drugi meteor, ne oni pri Avčah.

Iz folminskega okraja.

t Baška dolina. — Pomirili so se deloma po zadnjih volitvah vznemirjeni duhovi; zato se zdaj lažje napravi nekaki sklepni račun o volitvah. Zmaga povprečna je sicer na nasprotni strani in čudno, ako bi ne bila pri tolikem obrekovanju, hinavščini, lažeh, nastlustu in podkupovanju, tako orožje so rabili povsod liberalci, kakor je dokazano.

Pri nas je liberalcem v silno žalost tako nepošteno orožje odpovedalo, ker nasi možje in mladeniči se neustrašeno bojujejo z mečem um in resnico proti takemu nepoštenemu sovražniku. Upajmo, da tudi Grahovce sreča pamet, da bodo znali ločiti resnico od laži! Vzgled naj jim bodo njihovi sosedje na Koritnici in Knežani, ki so zapustili liberalce v prejšnjem številu, kar spricuje dejstvo, da je od zadnjih državnozborskih volitev naše števile narastlo, liberalno pa padlo. Resnica bo zmaga, ko bodo ljudje sprevideli liberalno laž; da so to kmalu zgodi, naj vsak naš pristaš skrbti!

Kaj sodimo pa mi o agrarcih? Strinjam se popolnoma s sodbo naših somišljenikov v drugih krajih. Prvi liberalci so postali agrarci. Agrarci niso nič drugega kakor prikriti in hinavski liberalci, ki skrivajo svoje liberalno mišljenje z lepimi krščanskimi besedami. To komedio pozna le pristni agrarci; žalostno je, da se pustijo imeti ljudje za norca. Soditi, krščanski možje, liberalce in agrarce, ne po njihovih besedah, ampak po njihovih dejanjih, katera vidite z lastnimi očmi; polem jih boste poslali rakom žvižgat! Pogledati treba le agrarne liberalce in liberalne agrarce, ki vodijo po deželi vso protikrščansko politiko. To so v prvi vrsti tisti gg. ki medejo iz šol lepi pozdrav „Hraljen bodi Jez. Kr.“, katerih ni dosti in ne malo videti v cer-

vah, kateri širijo protiverske spise in vse to v znamenju napredka.

Edno prednost moramo liberalcem priznati, da so agitirali, kar so le mogli, s sredstvi tudi niso bili ravno zbirčni. Ne ve se n. pr. kam so izginile glasovnice, ki so bile iz Gorice na Grahovo po pošti poslane; ne ve se tudi, kam so prišli spovedni listki, ki jih je poslala „Narodna tiskarna“ iz Gorice na Grahovo. Najbrž je imel kaki liberalček tudi zavitek za glasovnice.

Drugo prednost v občini pa imamo mi, namreč lepo večino volilcev; seveda je ta naša večina liberalcev jako prese netila, ker kaj takega niso pričakovali za svoje trudopolno delo. Nekoliko so jih potolažili demokrati, ki so jih rešili splošnega poraza. Vsem volilcem pa, ki so pripomogli v Grahovski občini do tako sijajne zmage slov. ljud. stranki, čast in slava!

Če je zmagala protikrščanska agrarna-liberalna-demokratska-laška stranka, niste krivi vi, ampak tisti, ki bolj verjamajo lažnju, kakor poštenemu krščanskemu možu.

Da boste do mozga spoznali svoje nasprotnike, le pridno berite „Primorski list“; iz njega boste najbolje zvedeli, kaki so ti tako imenovani naprednjaki.

t Podmelec. Dne 5. aprila t. l. popoldne po blagoslovu je bilo v tokajšnjem izobraževalnem društvu zopet predavanje o gospodarskem, socialnem in pravnem pomenu kmečkih posojilnic. Društveniki so sledili mislim predavatelja z vidnim zanimanjem, kar je jasno pričal živahan razgovor po predavanju. — Število udov vedno narašča. — Časnikov imamo že trinajst, med temi en dnevnik. — Z Bogom na delo!

Iz cerkljanskega okraja.

c Cerkno 7. 4. 08. V nedeljo 5. t. m. je imelo naše „K. s. izob. društvo“ II. redni občni zbor v dvorani „Gospodarskega doma“. Predsednik g. dr. Knavev otvoril občni zbor s pozdravom na člane in goste, katerih je bilo navzočih nad 200. Po kratkem pozdravnem govoru, v katerem povdinja predsednik, da hoče društvo zborovati v krščanskem zmisu, poroča tajnik o društvenem življenju in delovanju. Društvo je doma priredilo 5 veselic. Dalje je gostovalo v cerkljanski okolici in sicer v Orehek, Otaležu in Novakih. Korporativno se je udeležilo tudi slavnosti razvijanja zastave „Kat. družbe“ v Idriji in otvorite „delavskega doma“ na Jelenicah. Nadalje smo imeli priliko slišati v društvenih prostorih 21 krasnih predavanj. Na vabilo g. predsednika so se člani zbirali ob sredah zvezdor k prijateljskemu sestanku, kjer se je razgovarjalo o tekoči politiki in važnih kmečkih vprašanjih. Pri prireditvah je sodeloval pevski zbor, tamburaški zbor, dramatični odsek, telovadni odsek in nastopali so razni govorovniki. Med pevskimi točkami, katerih je zbor proizvajal, je omeniti posebno krasne maloruske narodne pesni, katerih besedilo je preložil preč. g. Abram. Tudi blagajnikovo poročilo je bilo zelo povoljno, akoravno jo imelo društvo velike stroške za nabave knjižnice in društvenega inventarja, je vendar še blagajniškega preostanka 13. kron. Knjižničar poroča, da so si člani izposodili 810 knjig, akoravno se je knjižnica otvorila še le 8. sept. preteklega leta. Zaumene, da naši člani prav pridno posegajo ne samo po zabavnih knjigah, ampak tudi po znanstvenih. O „telovadni odseku“ poroča brat načelnik in omenja, da šteje odsek 30 rednih telovadcev. Učno pomoč dobiva odsek vsako nedeljo od bratskega odseka v Idriji, kateri nam gre pri poučevanju prav vestno in pridno na roko. Vsak posamezen član je naročen na mladenički list „Mladost“ in upeljala se bo tudi „Čebelica“, da si telovadci s časom nabavijo telovadno uniformo. Nato se preide k volitvi odборa. V večini so člani zadovoljni s starem odboru in sicer: predsednik g. dekan dr. Knavev, podpredsednik poslanec Kosmač, tajnik Bevk ml., blagajnik mesto Bevk st., ki se je radi mnogega dela odpovedal, g. kaplan Kos. Odborniki so: Metod Sedej, Franc Rojc in Eranc Mezek. Preglednika računov sta: Valentijn Hadalin in F. Pagon. Predsednik da besedo g. Ravnikarju, c. kr. poštarju iz Ljubljane, ki v jedrnatih besedah govoril o zgodovini telovadbe in načrtuje mlade telovadce k neumornemu delovanju za svoj blagor in korist cele mladeničke organizacije. Po burnem aplavzu g. govorniku zaključi predsednik občni zbor s

pozdravom „Hraljen bodi Jezus Kristus“ in zahvali udeležence, da sotako številno udeležili zbor, kar se do sedaj v Čerknem še ni zgodilo.

c Otalež. V torek, 7. t. m. smo izročili materi zemlji zemske ostanke 15 letnega mladeniča, Janeza Pavšiča, sina takajšnjega občne znanega in spoštovanega organista Janeza Pavšiča. Bolehal je sicer vse približno 2 leti, a vendar smo do zadnjega upali, da se nadarjenemu in uglednemu mladeniču povrne ljubo zdravje. Bog pa je v svoji neskončni modrosti sklenil drugače. „Ker Mu je bil všeč... ga je vzel. Zgodaj je pač končal, pa je dopolnil obilo let, zakaj njegova duša je bila Bogu všeč; zato ga je zgodaj vzel izmed hodobij“. (M. dr.) Obče spoštovani žaluoči družini naša iskreno sožalje ob nenadomestni izgubi. Duša rajnega Janeza pa, ki gotovo vse živa nebesko slavo, naj se nas spomni pred prestolom božjega usmiljenja. N. p. v. m.

c „Kmečka zveza“ ima v nedeljo dne 12. t. m. takoj po popoludanski službi božji, odborovo sejo v „Gospodarskem domu“.

c Novaki 5. aprila. Ker se toliko piše v „Prim. Listu“ o volitvah, naj se tudi od nas kaj oglasimo. Agitacija od strani liberalcev je bila huda. Posebno je agitiral „Židarček“, sin tistega moža ki oljko prodaja in še nekaj drugih. Njih trud je bil seveda brezuspošten. Ce bi ne bili tako malo nevarni, bi jim bili mi že posvetili za petami. Dne 2. marca je pri nas ostalo mnogo mož doma, ker si je marsikdo mislil: „Saj tako gotovo zmaga naša stranka“. To je provzročilo ožje volitve, pri katerih pa je šlo na volišče vse do zadnjega. Tako tudi v kmečki skupini. Pri nas v Novakih so 9. marca liberalci imeli le dva glasu, naši pa nad 100. Nekaterim možem so liberalci hoteli vtisniti liberalen pečat; a so ti takoj dokazali, da so zvesti S. L. S. in da ne marajo za liberalizem.

Iz kobariškega okraja.

c Nenavaden pojav. Na Ozbenu se je videl pretekli teden žuden, nenavaden pojav. Iz tal ven je plapolil nad 2 m visok raznobarven plamen, in sicer ob nevihti in dežju. Od kod ta nenavaden „kres“? Ali daje zemlja ven, kar je slabega, ali kar je dobrega?

c Prodani smo. Kramarjeva Pepe, mati Andreja Gabrščeka, jo je bila prisiljena za časa volitev gor na Kobariško na agitacijo seveda. Kogar je dobila, razklašala mu je na dolgo in široko, češ, da smo prodani in sicer, da nas je prodal dr. Gregorčič Italijanom. Ali se vam kaj sanja ljudje božji, da pridejo Italijani nekega lepega dne pa, nas odzenejo kot prodano blago.

c Vojaki so prišli 31. sušca v Kobarid. In sicer je prišla 1. stotinja domobranice iz Celovca.

c Kat. slovensko izob. društvo v Drežnici šteje že nad 80 članov samih pogumnih mož in fantov. Res lepo in častno število. Društvo ima že svojo dlanicico, kjer je na razpolago mnogo raznolih časopisov.

c Kobariški liberalni trgovci so po volitvah podražili živila. To imate, kmetje, od teh ljudij. Proč od njih!

c Iz Krna. Naših fantov in mož je odšlo v svet okrog 20. Pozno pomlad smo imeli letos. Ječman smo posejali konec marca in prve dni aprila; druga leta smo ga pa že do 10. marca. Kako pa naj kmet dela, ko gre vse v svet. Doma le ostanejo stari možje in ženice, dekleta nam silijo pa v mesto. Žene bomo kmalu morali iskati po časnikih Kmečkih kmalu ne bo več, saj bodo po mestih postale cele gospodične. Racu na vodi.

Iz komenskega okraja.

c Iz Pliskovice. Naš g. nadučitelj se baje čuti užaljenega, ker je poveljnik prav majhne liberalne kompanije v naši občini. — Zvija se ta gospod in sram ga je, da ima kot taka visoka učiteljska glava tako malo zaupnikov v naši občini. Zaradi tega se nam tudi zdaj priljuje kot zviti dobrotnik, češ da nam bo on ustavil zavarovalnico goveje živine. Ker pa sedaj pri upisovanju se ni hotel nobeden šmentani klerikalec podvreči pod njegovo komando — ne ve kaj bi začel. Povedano pa naj mu bo to, da mi smo že upisani za zavarovalnico go-

veje živine, katero nam gotovo ustanovi naš č. g. vikar, kajti le njemu zaupamo. Vi g. učitelj pa le shranite svoje liberalne dokumente, kajti pri nas nimate in ne boste imeli več nobenega zaupanja. Odklenkalo vam je za vselej. Kakor ste vi zapustili ob nedeljah in praznikih našo cerkev, tako smo tudi mi vas, in sicer vsi brez triindvajsetih vaših liberalnih hlapčičev.

Gledate zavarovalnice govejo živine ste nas pred štirinajstimi meseci zadosti enkrat nakurili in za nos vodili. Tudi takrat ste nam hoteli ustanoviti zavarovalnico. Ker pa ni v občini šlo že pri državnozaborskih volitvah po vašem receptu, in ker ste zvedeli da ne boste prišli v odbor pri zavarovalnici, ste kot tak dobrotnik imel pravila shranjena doma, mesto da bi jih najprej poslal. Zdaj ko sište, da nam č. g. vikar to urejuje, zvijate na vse načine kako bi zamogli č. g. vikarju kaj v tem škodovati. A vedete, da ves vsi zviti načrt vam ne bo prav nič pomagal, kajti ptica poznamo po perju. O priliki še kaj.

Občinarji.

Iz korminskega okraja.

kr V Hlevniku je umrla v nedeljo dne 29. marca na porodu Karolina Mavrenčič. Poklicani zdravnik ni mogel rešiti življenske. Rančka je zapustila 4 nedosaste otroke.

kr Otrok se opekel. V Višnjeviku je padel otrok v kotel zavrel strobov (28. marca). Vsled hudi oporenjenosti — opeklina je umrl 29. marca. Čuvajte matere zvesto male — nikdar ni preveč, da ne bo poleg nesreče in žalosti in očitanja še — kazan! Naše sočnitje!

S tržaškega ozemlja.

ta Umrl je v Trstu 25 let stari gospod Josip Gombač, kajgovodja pišarne dr. Gregorina in dr. Slavika.

ta V cerkvi sv. Justa zasloneni duhovnik Marsich je, kakor sem nam poroča, izven vseke nevarnosti. Bolečin ne čuti več, goveri lahko in tudi mrzlica je ponehala. V par dneh bo popolnoma zdrav zapustil bolnišnico.

L'stnica uredništva. — Jezrčje, Miren, Podbrdo, Črna, Podsabotin, Renče, Kopriva, Gabrovica, Šmarje, Pevna Devin: Smo morali odložiti. Kar ne bo zastarelo, pride na vrsto! Avbar! Bomo še premisili! Pozdrav vsem vrlim do-pisnikom!

L'stnica uprave: Žiberna Anton Brestovica in Kocjan Franc Žirje, "Primorski List" plačan do konca tekočega leta. —

Darovi.

Uprava "Prim, Lista" je prejela za 21 letnega slepega mladeniča za romanje v Lurd, K 5.20, katere so darovali somišljeniki S. L. S. iz Koprive, g. Anton Tavčar, posestnik in trgovec v Krepeljih 2 kroni. Nekateri delavci iz Kadnja, Češko K 1.20, in še nekateri iz Kadnja Češko 2 K. Josip Medvešček v Gorici 1 K, Neimenovan 5 K.

Za "Sirotišče": F. M., Kojsko 2 K, Ivan Bizaj, Podsabotin 20 v, I. K. Kojsko 2 K, g. I. Podobnik, župnijski upravitelj 2 kroni.

Za "Šolski Dom": Upravištvo "Slovenca" v Ljubljani 60 K.

Drobline.

d Romanje v Rim bo 28. t. m. Zagotovljen je poseben vlak. Kdor želi v Rim, naj se zglaši takoj na ta-le naslov: Romobilgerkomitee, Dunaj I, Singerstrasse stev. 18.

d Izredno hitro pošto imajo na Laškem. Nekdo je iz Genove na Laškem poslal nekemu listu v Benetke dopis na dopisnici. Te dni je uredništvo dobilo dopisnico, ki pa je bila na pošti oddana že 12. dec. 1905. Romala je torej iz Genove v Benetke dve leti in tri mesece. V tem času bi bil dopisnico prinesel tudi polž.

Za izobrazbo.

Penzija, (penzionirati, penzionist) — latinska beseda, za katero nam v slovenščini radi beseda pokojnina. Penzijo pokojnino dobivajo na staru leta uradniki, ki ne morejo več služiti ter jih je država, ali kak zavod izpustil iz službe penzioniral; oni so penzionisti. Dobivajo

navadno celo plačo, odštejejo se jim le razne dolgrade, katere so dobivali, dokler so še službovali. Tako je država pre-skrbela svoje služabnike za starost. S starostnim zavarovanjem naj pa se ta starostna preskrba razširi na vse delavce.

Politika, (političen) — grška beseda, ki pomeni "nauk o državi". Sedaj pa beseda politika pomeni že vse javno delovanje. Če govorimo o kom, da je političen, si mislimo pri tem, da zna prav izvrstno prikrivati svoje prave namene in vedno prekaniti svoje nasprotnike.

Provizorij (proračunski) — latinska beseda in pomenj začasno stanje. V državnem zboru predloži vlada, ki rabi dovoljte novih davkov bitro, proračunski provizorij. Vsi rabi toliko in toliko denarja in to boče začasno pokriti s temi ali onimi dohodki. Taka začasna ureditev državnega gospodarstva ni posebno dober znak za obstoječe razmere. S takimi začasnimi proračuni maši za silo država luknje v svojem gospodarstvu.

Glasnik „Goriške zvezde“

gz V Grgarju je bil minulo nedeljo dne 29. marca vstanovni zbor "Kmečke hranilnice in posojilnice". Govorila sta č. g. dr. Pavlica in g. poslovodja Bitičnik. V načelstvo so bili: P. n. Andrej Doljak kot načelnik, Josip Godnič, kurst kot blagajnik, Anton Drusovka, Janez Filipič, Josip Budin, Josip Čej (Ravnica) in Ant. Vodopivec, nadučitelj. V nadzorstvo pa so bili izvoljeni: P. n. Franc Juretič kot predsednik, Ivan Spitzer, vikar, Anton Pavlin (Ravnica), Jožef Boltar in Valentin Leban.

gz V Križu na Vipavskem se je ustanovila v nedeljo dne 29. marca "Kmečka hranilnica in posojilnica". Govoril je p. n. g. Stjepan Premrou, poslovodja "Goriške zvezde". V načelstvo so bili izvoljeni: P. n. Ivan Kodre župnik kot račelnik, Karol Černigoj (Cesta), Ivan Simonič (Plače), Anton Stopar (Dobravlje), Jernej Simonič (Plače), Anton Mrevje (Sv. Križ) in Valentijn Trošt (Male Žablje). V nadzorstvo pa so bili izvoljeni: P. n. Josip Vovk (Dobravlje) kot predsednik, Filip Pavlič (Sv. Križ), Karol Belja (Male Žablje), Anton Špelt (Plače) in Franc Bizjak (Cesta).

Cerkvena mizarška dela v rimskem in gotiskem slogu izdeluje

A. Černigoj-Gorica.

Zaloga.

Podpisani priporoča p. n. občinstvu v mestu in na deželi svojo

trgovino z lesom, cementom, peskom, drvmi in ogljem

na Volčidragi pri postaji c. kr. državne železnice.

Josip NARDIN, trgovec.

SVEČARNA NA PARO

Gorica, ulica sv. Antona štev. 7

Priporoča preč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom, p. n. slavnemu občinstvu sveče iz pristnega čebelnega voska. Kilogram po 5 K. Za pristnost jamčim s 2000 K. Sveče za pogrebe in med po zelo nizki ceni.

Na zahtevo pošiljam cenik franko

Prosiba zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavjo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno kruno nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaze s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri nizu za 100 krun blaga.

Prosiba zahtevati listke!

Vino na prodaj

Objava.

Varušto podpisanega zavoda je sklenilo z ozirom na konsolidiranje denarnega trga zboljšati za ekompt zastavnih pisem pri izplačilu posojil na 95% njih nominalne vrednosti.

v Gorici 3. aprila 1908.
Ravnateljstvo deželnega hipotečnega zavoda.

Zdrob, jajca, mleko

so snovi, iz katerih se izdelujejo "Pekatete" in ker ima Prva kranjska tovarna testenin v Ilirske Bistrici pravi recept, ni čuda, da sega po njih vsak, ki jih je okusil.

Ph. Mayfarth-ove in dr. tvrnice gospodarskih in vinarskih strojev na Dunaju, II. Taborstrasse 71. Preprodajalci in zastopniki se iščajo povsodi, kjer še nismo zastopani